136

የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር መመሪያ ቁ. 535/2013

ተሻሽሎ የወጣ የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ አሰጣጥ መመሪያ

1. አውጪው ባለሥልጣን

የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር በንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ቁጥር 67/1989 አንቀጽ 40 (4) መሠረት ያወጣውን መመሪያ ቁጥር 1/1991 በማሻሻል ይህን መመሪያ አውጥቷል።

2. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 535/2013 " ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

3. የውጭ ንግድ ትርዒት ዓላማዎች

የውጭ ንግድ ትርዒት የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፤

3.1 የአገራቱን የተለያዩ የወጪ ምርቶችንና አገልግሎቶችን በውጭ ሀገር ማስተዋወቅና በጋራ ጥቅም ላይ የተመሠረተ የንግድ ግንኙነት ማዳበር እና

3.2 ለአገር ግንባታ አስፈላጊ የሆኑ የሳይንስና የቴክኖሎጂ ውጤቶች ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡበትን ሁኔታ ማመቻቸት ናቸው።

4. የአፈጻጸም ወሰን

ይህ መመሪያ በሚከተሉት የንግድ ትርዒቶች ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

4.1 በኢትዮጵያ የተመረተን የንግድ ዕቃና አገልግሎት ለማስተዋወቅ በውጭ ሀገር በሚዘጋጅ የንግድ ትርዒት፤

4.2 ኢትዮጵያ ተካፋይ በምትሆንበት በውጭ አገር በተዘጋጀ የንግድ ትርዒት፤

4.3 በውጭ አገር መንግስት ወይም ድርጅት አማካኝነት በኢትዮጵያ ውስጥ በ[illegible] ውጭ አገር ምርት የንግድ ትርዒት፤

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ብሩክ ደበበ
ምክትል ሚኒስትር

7.5 በዚህ መመሪያ በንዑስ አንቀጽ 4.1 እና 4.2 የተጠቀሱትን ዓይነት የንግድ ትርዒት ለማዘጋጀት ወይም በትርዒቱ ለመሳተፍ ፈቃድ የሚጠይቅ ማንኛውም ሰው የሚከተሉትን መረጃዎች ማቅረብ ይኖርበታል።

7.5.1 በውጭ አገር የንግድ ትርዒት የሚያዘጋጅ ድርጅት ወይም ግለሰብ የውጭ ንግድ ፈቃድ ኖሮት ቢያንስ የሶስት ዓመት የሥራ ልምድ ያለውና በተሠማራበት ዘርፍ ያደረገውን እንቅስቃሴ የሚያሳይ ከባንክ የተሰጠ መረጃ፤ ወይም በማስታወቂያና ፕሮሞሽን አገልግሎት ፈቃድ ኖሮት ቢያንስ ሶስት ዓመት የሥራ ልምድ ያለውና በተሠማራበት ሥራ ያደረገውን እንቅስቃሴ የሚያሳይ አግባብ ካለው አካል የተሰጠ መረጃ፤ (ተፈጻሚነቱ በውጭ አገር የንግድ ትርዒት ለሚያዘጋጁ ብቻ ነው።)

7.5.2 የንግድ ትርዒቱን የሚያመለክቱ ጽሑፎችና መረጃዎች፤

7.5.3 በትርዒቱ የሚቀርቡ የኢትዮጵያ ምርቶች ትርዒቱ በሚካሄድበት አገር ወይም አካባቢ ያላቸውን ወይም ሊኖራቸው የሚችለውን የገበያ ተፈላጊነት የሚያሳይ በጠያቂው የተዘጋጀ የጽሑፍ መረጃ፤

7.5.4 በትርዒቱ የሚቀርቡ ምርቶች ደረጃቸውንና ጥራታቸውን የጠበቁ ስለመሆኑ አግባብ ካለው ባለሥልጣን የተሰጠ የምስክር ወረቀት፤

7.5.5 በትርዒቱ ላይ የሚቀርቡት የባሕል ምርቶች ጌና ቅርሶች አለመሆናቸውን የሚያረጋግጥ አግባብ ካለው አካል የተሰጠ መረጃ፤

7.5.6 በትርኢቱ የሚቀርቡ ዕቃዎችን ዓይነትና ብዛት የሚያሳይ ዝርዝር መረጃ፤

7.5.7 ትርኢቱ ካለቀበት ጊዜ አንስቶ በ30 ቀናት ውስጥ የትርኢቱን አካሄድና የተገኘውን ውጤት የሚያሳይ ሪፖርት የሚያቀርብ ስለመሆኑ ቃል የተገባበት የጽሑፍ ማረጋገጫ፤

7.5.[illegible] [illegible] የውጪ ንግድ ማስፋፊያ ኤጀንሲ እና ከኢትዮጵያ ንግድ ምክር ቤት የተጻፉ የድጋፍ ደብዳቤዎች፤

132

8.2 በውጭ አገር የሚካሄድ የንግድ ትርዒት

8.2.1 በውጭ ሀገር ለሚዘጋጅ ወይም በተዘጋጀ የንግድ ትርዒት ላይ ለመሳተፍ ከሀገር የሚወጡ ዕቃዎች የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክና የኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለሥልጣን ፎርማሊቲዎችን በማሟላት ቀረጥ ሳይከፈልባቸው ሊወጡ ይችላሉ።

8.2.2 ለንግድ ትርዒት ዓላማ ዕቃዎች ከሀገር ያስወጣ ማንኛውም ሰው ወይም ድርጅት ያስወጣቸውን ዕቃዎች በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ወደ ሀገር ውስጥ ካልመለሰ ዕቃዎቹ በወጡበት ጊዜ በነበራቸው ዋጋ መሠረት የውጭ ምንዛሪውን የማስገባት እና ቡና ከሆነም ቀረጥ የመክፈል ግዴታ አለበት።

9. ፈቃዱ ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ

9.1 አንድ የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ የሚያገለግለው በተሰጠው ፈቃድ ለተጠቀሰው የንግድ ትርዒት ብቻ ይሆናል።

9.2 አንድ የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ መካሄድ አለበት።

9.3 ባለፈቃዱ የውጭ ንግድ ትርዒቱን በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ማካሄድ ካልቻለ ያልቻለበትን በማስረጃ የተደገፈ ምክንያት በጽሑፍ ለመሥሪያው በማቅረብ የማራዘሚያ ጊዜ መጠየቅ ይቻላል።

9.4 መሥሪያውም የቀረበለትን ማስረጃና ጠቅላላ ሁኔታ መርምሮ ካመነበት ፈቃዱን ለሶስት ወር ተጨማሪ ጊዜ እንዲራዘም በጽሑፍ ሊፈቅድ ይችላል።

10. መረጃ ስለ ማቅረብ ግዴታ

10.1 የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ የተሰጠው ማንኛውም ሰው ከትርዒቱ በፊትም ሆነ በኋላ ሚኒስቴሩ የሚጠይቀውን አግባብ ያለው መረጃ የማቅረብ ግዴታ አለበት።

10.2 የውጭ ንግድ ትርኢት ፈቃድ ያገኘ ማንኛውም ሰው ትርዒቱ ከተካሄደ በኋላ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ስለትርኢቱ አካሄድና ስለተገኘውም ውጤት ሪፖርት ለመሥሪያው የማቅረብ ግዴታ አለበት።

11. <u>ፈቃድ ስለመሰረዝና ስለቅጣት</u>

የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ ያገኘ ማንኛውም ሰው ፈቃዱን ያገኘው በተሳሳተ ወይም ሀሰተኛ መረጃ በማቅረብ መሆኑ ከተረጋገጠ እና ከተፈቀደለት ዓላማ ውጭ ሲጠቀምበት ከተገኘ በአዋጅ 67/1989 አንቀጽ 46(2) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ እንደ ጉዳዩ ሁኔታ ፈቃዱ ሊሰረዝ፣ የንግድ ትርዒቱ ሊዘጋና ለሶስት ዓመታት የንግድ ትርኢት እንዳያዘጋጅ ወይም በተዘጋጀ የንግድ ትርኢት ላይ እንዳይሳተፍ ሊታገድ ይችላል።

12. <u>የተተካ መመሪያ</u>

በሚኒስቴሩ የወጣው የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 1/1991 ተሽሮ በዚህ መመሪያ ተተክቷል።

13. <u>መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ መመሪያ ከሰኔ 1 ቀን 1993 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ሚያዝያ 29 ቀን 1993 ዓ.ም.

የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር

7.5.9 ቀደም ሲል ከአገር ያስወጧቸውን ዕቃዎች በተፈቀደለት የጊዜ ገደብ ወደ አገር ውስጥ መመለሱን ወይም ዕቃዎቹ ከአገር በወጡበት ጊዜ በነበራቸው ዋጋ መሠረት የውጭ ምንዛሪን ማስገባቱን የሚያመለክት ከኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የተሰጠ መረጃ፣

7.6 በዚህ መመሪያ በንዑስ አንቀጽ 4.1 እና 4.2 መሠረት ለሚዘጋጅ የውጭ ንግድ ትርዒት ከአንድ ድርጅት የሚወከሉ ግለሰቦች ከሁለት መብለጥ የለባቸውም።

7.7 ለንግድ ትርዒት ዓላማ ከሀገር የሚወጡ ዕቃዎች ብዛትና የሚወጡበት ሁኔታም በኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለሥልጣንና በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ሕግና ደንብ መሠረት ይሆናል።

7.8 በውጭ አገር ለሚዘጋጅ ወይም በተዘጋጀው ትርዒት ለመሳተፍ የሚያስፈልጉ ወጪዎች ከመደረጋቸው በፊት በቅድሚያ ትርዒቱን ለማዘጋጀት ወይም ለመሳተፍ የሚያስችለውን የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ ማግኘት አስፈላጊ ይሆናል።

8. በንግድ ትርዒት ላይ ስለሚቀርቡ ምርቶች ሽያጭ እና ቀረጥ አወሳሰን

8.1 በአገር ውስጥ የሚካሄድ ንግድ ትርዒት

8.1.1 በኢትዮጵያ ውስጥ ለሚካሄድ የንግድ ትርዒት የሚቀርቡ ዕቃዎችን በኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለሥልጣን አዋጅና ደንብ መሠረት የሚጠየቀውን ዋስትና በማስያዝ ቀረጥና ታክስ ሳይከፈልባቸው ማስገባት ይቻላል።

8.1.2 ለንግድ ትርዒት ዓላማ የገቡ ዕቃዎችን ትርዒቱ በሚካሄድበት ወቅት መሸጥ የተከለከለ ነው።

8.1.3 ለንግድ ትርዒት ዓላማ የገቡ ዕቃዎችን ከትርዒቱ በኋላ በአገር ውስጥ በብር ለመሸጥ ወይም ለማስቀረት የሚቻለው ከፌዴራል ገቢዎች ቦርድ ፈቃድ በማግኘትና ዕቃዎቹ እንዲሸጡ ወይም እንዲቀሩ በተጠየቀበት ጊዜ በሚያወጡት ዋጋ መሠረት ቀረጥና ታክስ በመክፈል ይሆናል።

5. ትርጓሜ

5.1 በዚህ መመሪያ "ሚኒስቴር" ማለት የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ነው።

5.2 "መምሪያ" ማለት የሚኒስቴሩ የውጭ ንግድ መምሪያ ነው።

5.3 "ሰው" ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ድርጅት ነው።

6. በፈቃድ ጥያቄ ማመልከቻ ላይ ስለመወሰን

በዚህ መመሪያ መሠረት የሚቀርቡ የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ ጥያቄዎችን መምሪያው አጣርቶ ውሳኔ ይሰጥባቸዋል።

7. የውጭ ንግድ ትርዒት ፈቃድ ለማግኘት መሟላት የሚገባቸው ሁኔታዎች

7.1 በኢትዮጵያ ውስጥም ሆነ በውጭ አገር የንግድ ትርዒት ለማዘጋጀት ወይም ለመሳተፍ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 3 ሥር ከተጠቀሱት ዓላማዎች ቢያንስ አንዱ የተሟላ ስለመሆኑ በመምሪያው በሚደረገው ግምገማ ይረጋገጣል።

7.2 በኢትዮጵያ ውስጥም ሆነ በውጭ አገር የንግድ ትርዒት ለማዘጋጀት ጥያቄው ቢያንስ ትርዒቱ ከሚካሄድበት ጊዜ 45 ቀናት በፊት ለመምሪያው መቅረብ ይኖርበታል።

7.3 መምሪያው የቀረበለትን የንግድ ትርዒት ፈቃድ ጥያቄ ከዚህ መመሪያ አንፃር መርምሮ በአምስት የሥራ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል፤ ጥያቄውን ያልተቀበለው ከሆነም በዚያው ጊዜ ውስጥ ያልተቀበለበትን ምክንያት በጽሑፍ ለአመልካቹ ያሳውቃል።

7.4 በዚህ መመሪያ በንዑስ አንቀጽ 4.3 የተጠቀሰውን ዓይነት የንግድ ትርዒት ለማዘጋጀት ፈቃድ የሚጠይቅ የውጭ አገር መንግሥት ወይም ድርጅት ስለንግድ ትርዒቱ ዓላማ፣ በትርዒቱ ላይ ለማቅረብ የታሰበውን ምርቶች ዓይነትና ብዛት እና ስለጥራታቸውም የሚገልጽ ጽሑፍ ከማመልከቻ ጋር አያይዞ ለመምሪያው ማቅረብ አለበት። መምሪያው አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው በትርዒቱ ላይ የሚቀርቡ ምርቶች ናሙና እንዲቀርብለት መጠየቅ ይችላል።